

Alvorlige hendelser

Hva skjer? Eller hva skjedde i Trondheim?

av Hilde Maaø Vikan

En rekke alvorlige hendelser skjedde i Trondheim

I mars/april/mai 2017 ble vi kjent med flere og uvanlige selvmordsforsøk og selvmord blant ungdom i Trondheim. Noe gjorde at vi reagerte umiddelbart!

Flere tilfeller.

Måten ting ble gjort på.

Flere skoler var berørt, og de var geografisk nære hverandre (ungdomsskoler).

Netflix og TV-serien “13 Reasons Why” ble nevnt i flere av tilfellene.

Digitale medier - hurtig informasjon, “del” og “like”.

Hva gjorde vi?

Etablerte krisestab med Kommunaldirektør Oppvekst, Kommunalsjefer for Skole og Barne- og familietjenester, Kommuneoverlege for barn, leder for Kommunikasjonsenheten, leder for Barne- og familietjenesten bydel, fagleder ved Barnevernvakta/Psykososialt Kriseteam, rådgiver for beredskap og kriser

Kartla statistikker ift vår situasjon - klart for mange tilfeller i perioden lokalt, det var grunn til uro og å agere hurtig

Orienterte rådmannen og politikerne i Trondheim - ba om åpenhet og fikk GO

Møtte BUP og RVTS dagen etter - forklarte, ba om råd, avklarte behov, kompetanse og støtte

Frykt for smitte effekt!

Avd. Oppvekst - barnehage, skole og Barne- og familietjenester (BFT)

Skoler: 56 + 7 skoler med 22 000 skolebarn totalt

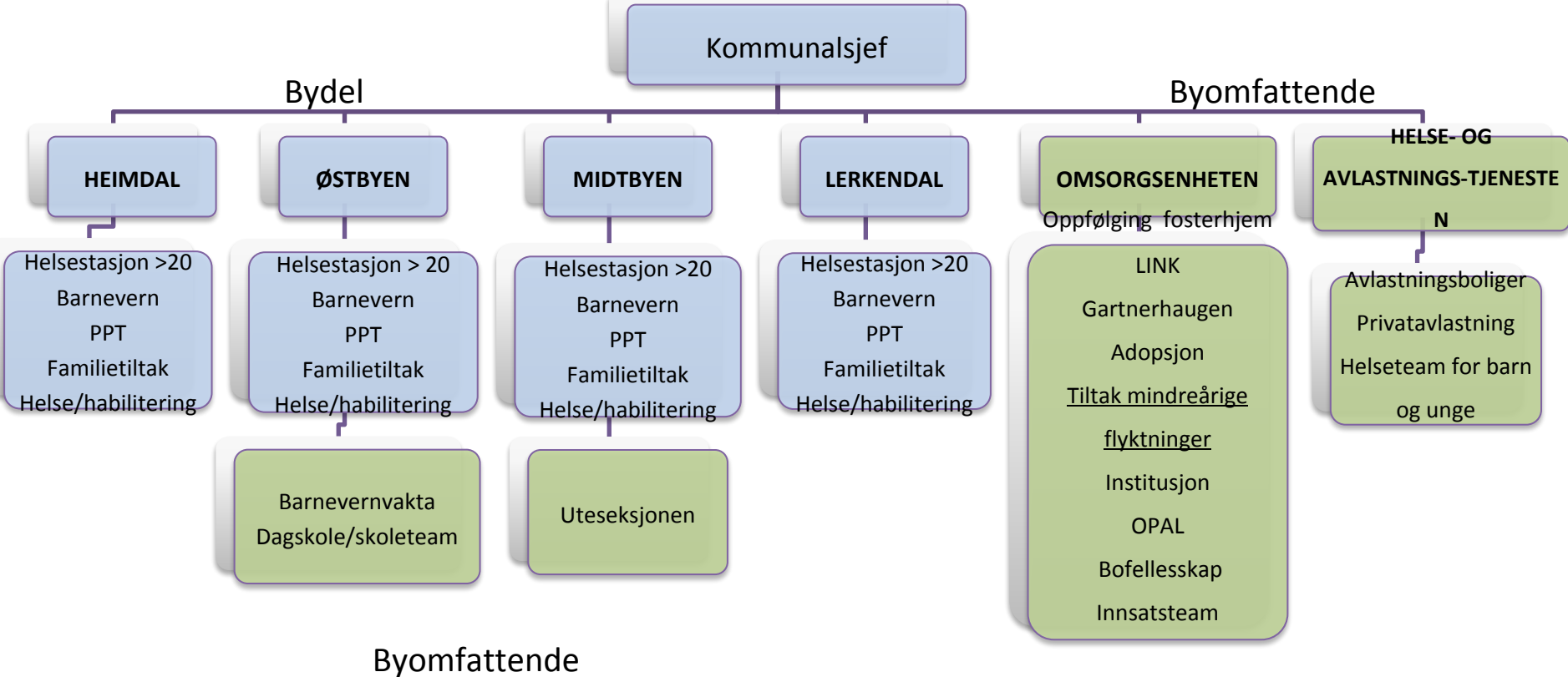
BFT: 560 årsverk og 995 ansatte.

Varslet alle Barne- og familietjenester - utvidet tid/hver dag på skolene i en bydel for helsesøster ut skoleåret, orienterte Fagteam, Ungdomstjenestene bydel økt tilstedeværelse ungdommers arena.

Vurderte BFT's behov for ressurser og kompetanse kontinuerlig.

Barne- og familietjenesten

Barne- og familietjenesten bydel

Helse 0-20 år; Helse- og omsorgsloven/Retningslinjer; helsestasjoner 0-5 år/ skolehelsetjeneste 6-20 år/helsestasjon for ungdom opp til 20 år

Habilitering/helse- og omsorgstjenester 0-18 år; Helse- og omsorgsloven/Tjeneste veileder; saksbehandling/vedtak, koordinerende enhet for barn og unge, individuell plan

Barnevern mottak/administrasjon 0-18/23 år; Barnevernloven/melding, undersøkelse, vedtak, tiltak i/utenfor hjemmet

Familietiltak 0-18 år; Helse- og omsorgsloven/Barnevernloven; psykisk helsearbeid, forebyggende barnevern og oppfølging av vedtak barnevern

Pedagogisk Psykologisk Tjeneste 0-16 år; Opplæringsloven; sakkyndig vurdering, utredninger, råd og veiledning individ og system, organisasjon og kompetanse i barnehager og skoler

Barne- og familietjenesten - tilbud for skoler:

- Bydel
  - Familietiltaket; tverrfaglig sammensatt, alle typer profesjoner
  - PPT
  - Fagteam (helsesøster, barnevernfaglig, pp-rådgiver) knyttet til hver eneste skole i TK
  - Barnevern Bekymringstelefon
  - Konsultasjonsteam ift psykiske og fysiske overgrep
  - Psykososialt team
  - Skolehelsetjenesten
  - Ungdomstjenesten
  - Lokal krise mobilisering
- Byomfattende
  - Skoleteamet Østbyen
  - Barnevernvakta/Psykososialt kriseteam - Østbyen
  - Helsestasjon for ungdom - Midtbyen/Heimdal
  - Uteseksjonen - Midtbyen

Psykososialt Kriseteam

Kriseteamet ved Barnevernvakta er en del av den kommunale beredskapen i Trondheim, Malvik og Klæbu. Kriseteamet betjener Trondheim hele døgnet og Malvik og Klæbu utenfor kontortiden mellom 15.30 og 08.00.

Kriseteamet bistår med psykososial bistand og oppfølging til alle som oppholder seg i kommunene ved alvorlige ulykker, ekstraordinære kriser og katastrofer. Kriseteamets oppfølging utløses av politiet og AMK, som definerer hvilke hendelser som omfattes av Kriseteamets oppfølging.

Type saker; brann, selvmord, familiedrap, bilulykker, voldtekt, andre ting...

Kriseteamet kan kontaktes via politiet på telefon 02800.

Kriseteamet ved Barnevernvakta er ansvarlig for [første utrykning](#) i forbindelse med brå og uventet dødsfall utenfor sykehus.

Hva gjorde vi forts.

Varslet alle rektorer i Trondheimsskolen - brev

Flere skoler ble rammet - møter med ansatte og foreldre - Kommunaldirektør Oppvekst, Kommunalsjef Skole, leder BFT bydel og lokalt kriseteam ved BFT og RVTS

Varslet Arbeidsmiljøenheten vedr. ivaretagelse av ansatte på skolene

Hjem og se "13 reasons why" på NETFLIX - hva er ungdom opptatte av?

Ungdomsundersøkelsen - sjekket ut svar ift psykisk helse fra elevene

Oppfølging av trinn, klasser og enkeltelever - BFT Psykososialt Kriseteam og lokalt kriseteam bydel. Søsken og venner berørt

BUP - kontakttelefon for helsepersonell i bydel

Hva gjorde vi forts.

Varslet alle foreldrene i Trondheimsskolen (OBS! Husk på private skoler) - Digital Meldebok - mobilisere alle foreldre til å bry seg litt ekstra - eget brev, se link senere

Varslet Fylkeslegen i Sør-Trøndelag

Varslet Legevakta - økt omsorgsnivå

Varslet alle fastlegene - økt omsorgsnivå

Varslet Sør-Trøndelag Fylkeskommune ang Videregående Skoler

Samarbeid med Adresseavisen - tema, aktuelt, hva kan gjøre, **faktaboxer til foreldre** - VELDIG BRA samarbeid!

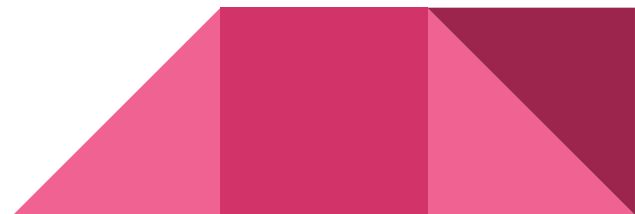
Hva gjorde vi forts.

Sjekket ut råd med kompetansemiljø i Oslo, ref. Lars Mehlum m. fl.

Pressdatoer 1. og 16.mai - mange frivillige og fagfolk ute på ungdommers arena

Heldag for rektorene i Trondheimsskolen - informerte om aktuell situasjon, hvor kan man få hjelp? RVTS, BFT, fastleger, skoleleger m.m.

SAFETALK/Førstehjelp ved selvmordsfare - alle ansatte i alle ungdomsskoler, RVTS

Brev til foreldrene

Kjære foreldre og foresatte

Den siste måneden har vi dessverre opplevd både selvmord og selvmordsforsøk i Trondheim. Mai måned er en særlig utfordrende måned med mange arenaer hvor ungdom utsettes for ulike typer press, som eksamen, rus og kanskje brutte forventninger om å høre til. Alle barn og ungdommer har behov for økt omsorg i en sårbar tid og det er derfor du får denne meldingen nå.

De aller fleste ungdommene håndterer tenårene fint. Men det finnes noen ekstra sårbare som trenger økt omsorg fra foreldre og andre voksenpersoner rundt seg. Vi ønsker derfor å oppfordre alle til å bry seg og gi våre barn og ungdommer den støtten de trenger.

Vi vet at Netflix-serien “13 reasons why” eller “13 gode grunner” går som en farsott blant tenåringer. Serien handler om Hannah på 17 som tar sitt eget liv og som etterlater seg kassettopptak der hun peker på 13 grunner til at hun beslutter å begå selvmord. Serien er av ulike instanser kritisert for å forherlige selvmord, og har vakt debatt både i Norge og i utlandet. Svært mange elever i ungdomsskolen ser på serien og er opptatt av den. Vi vet at barn helt ned i 4. klasse følger med. Denne meldingen går derfor til alle foreldre i Trondheimsskolen.

Er du bekymret for ditt eget barn/ungdom, ta kontakt med skolen (sosiallærer, helsesøster, rektor), eller bekymringstelefon ved barnevernet i din bydel (Barnevernsvakta etter arbeidstid, natt, helg) eller fastlegen.

Med vennlig hilsen
Rektorene i Trondheimsskolen

Adresseavisen - faktabox

<http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/2017/05/09/Foreldre-m%C3%A5-t%C3%B8rre-%C3%A5-v%C3%A6re-bryssomme-voksne-14705664.ece>

<http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/2017/05/09/Slik-snakker-du-med-barn-og-unge-om-problemene-14705702.ece>

Her får du hjelp

- Kirkens SOS, døgnåpen telefon: 22 40 00 40
- Mental Helse, døgnåpen og gratis: 116 123
- Røde kors, åpen mandag-fredag 14-20: 800 333 21. På deres nettsider kan du chatte, diskutere og sende mail.
- På nettsiden til Voksne for barn finner du også råd.
- Alarmtelefonen for barn og unge, gratis og åpen 15-08 og døgnåpen på helligdager og i helger: 116 111
- Kontakt fastlegen din, som også kan henvise deg videre til for eksempel psykolog.

Adresseavisen - faktabox

Råd: Når foreldre skal snakke med ungdom

Prøv å holde samtalen i form av en dialog der du er åpen for ungdommens refleksjoner underveis.

Normaliser det å oppleve motgang i livet. Snakk åpent om at noen kan oppleve ting så vanskelig at de får tanker om å ta livet sitt.

Vær oppmerksom på at ungdommer kan oppleve ting vi voksne synes er bagateller, som svært vanskelig og uoverkommelige. Vær varsom med å bagatellisere for eksempel kjærlighetssorg, konflikter med jevnaldrende og lignende.

Vær tydelig på at problemer lar seg løse og at det hjelper å dele vanskeligheter og tanker om selvmord med andre, for å få trøst og se muligheter.

Det finnes alltid hjelp å få, selv om det ikke ser sånn ut akkurat når man har det som vanskeligst.

Oppfordre ungdommen til å snakke med deg dersom han eller hun opplever vanskeligheter eller får selvmordstanker. Beskriv at det også er hjelp å få hos andre voksne, slik som en helsesøster, sosiallærer eller andre ungdommen har tillit til.

Dersom ungdommen kjenner noen som har tatt livet sitt: Skill på person og handling. Vis forståelse for at en flott person kan ha opplevd livet så vanskelig, men vær tydelig på at det å ta livet sitt ikke er en løsning og at det alltid finnes andre måter å løse vanskeligheter på.

Kilde: Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS), ved Ingeborg Lunde.

Hvordan gikk det?

Dirigerte ressurser og kompetanse til en berørt bydel, dialog med/sikret de andre bydelene

Overvåket utviklingen - gode tilbakemeldinger rektor, lærere, foreldre m. fl. på åpenhet

Stort trykk i alle typer media i 14 dager - og så ble det stille!

Meldinger om tilfeller vi startet med avtok - over til det "normale" etter at juni startet?

Evaluering av krise mobilisering- eget tema!

NB! Sjekk ut oppfølging av rektor, ansatte, trinn, klasser og individer om 6 mnd.